

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร

Instructional Leadership of School Administrators in United Campus Sereethai under
the Secondary Educational Service Area Office 2 Bangkok

ศักดาพร ทิพวัจนาน* และ รัตนา กาญจนพันธุ์**

นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง*

รองศาสตราจารย์, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง**

Sugdaporn Tippawudjana* and Ratana Kanjanaphan**

Graduate Student of Master Degree Program in Educational Administration, Faculty of Education,
Ramkhamhaeng University*

Associate Professor, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University**

Corresponding author Email: teppe2522@gmail.com

(Received: July 15, 2021; Revised: October 25, 2021; Accepted: November 23, 2021)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 132 คน ได้มาโดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) และวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.51 – 0.92 และมีค่าความเชื่อมั่น 0.96 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็น โดยการวิเคราะห์ค่าที (t - test) การวิเคราะห์ข้อมูลความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3) ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความคิดเห็นของครู, ภาวะผู้นำทางวิชาการ, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The purposes of this research were 1) to study teacher's opinion on instructional leadership of school administrators in United Campus Sereethai under the Secondary Educational Service Area Office 2, Bangkok 2) to compare teacher's opinion on instructional leadership of school administrators in United Campus Sereethai under the Secondary Educational Service Area Office 2, Bangkok, as classified by educational backgrounds and working experiences. Extrapolating from the Cohen, Manion and Morrison Table was used to determine appropriate sample size. The researcher selected a sample population consisting of 132 teachers employed at in United Campus Sereethai under the Secondary Educational Service Area Office 2. The samples were obtained through stratified random sampling, and simple random sampling methods. The research instrument was a set of five-scale rating questionnaires with the discriminative index between 0.51 and 0.92 and the reliability of 0.96. Descriptive statistics, were employed. The researcher analyzed the data in terms of frequency, percentage, mean, and standard deviation. A t-test technique and the one-way analysis of variance (ANOVA) technique were also employed by the researcher.

Findings are as follows: 1) The teachers were of the opinion that the instructional leadership of school administrators in United Campus Sereethai in overall and each aspect were at the high level. 2) teachers with different educational backgrounds had opinions on academic leadership of institutional administrators of schools in Seri Thai United Campus under the Office of Secondary Education Service Area, District 2, Bangkok in overall and each aspect were not different. 3) Teachers with different working experiences had different opinions on academic leadership of institutional administrators of schools in Seri Thai United Campus under the Office of Secondary Education Service Area, District 2, Bangkok in overall and each aspect were not different.

Keywords: Teacher's Opinions, Instructional Leadership, Administrators

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงของโลกก้าวผ่านจากศตวรรษที่ 20 เข้าสู่ศตวรรษที่ 21 กระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกได้ส่งผลกระทบต่อทั้งทางสังคม การศึกษา เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการเมืองของทุกประเทศ โดยเฉพาะความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและการสื่อสารที่ทำให้โลกทั้งโลกเชื่อมโยงและสื่อสารถึงกันได้อย่างรวดเร็ว เป็นโลกไร้พรมแดนการศึกษา เป็นเสาหลักของการพัฒนาที่ยั่งยืน สังคมในอนาคตได้ถูกกำหนดโดยทักษะและความรู้ที่ต้องการในปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการมุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสร้างโอกาสทางการศึกษาให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อให้คนไทยทุกกลุ่มทุกวัยมีคุณภาพมีความพร้อมทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีความเป็นพลเมืองที่ดี ตระหนักและรู้คุณค่าของขนบธรรมเนียมประเพณีศิลปวัฒนธรรมที่ดีงาม มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงและตอบสนองต่อทิศทางการพัฒนาประเทศ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้คนไทยทุกช่วงวัย มีทักษะ ความรู้ความสามารถ และพัฒนาดตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีระบบ เศรษฐกิจที่มีโครงสร้างที่เข้มแข็ง มีเสถียรภาพ แข่งขันได้ ยั่งยืน มีความมั่นคงทางพลังงาน มีการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค มีโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐานสากล รักษาทุนธรรมชาติ และคุณภาพสิ่งแวดล้อมสู่ความสมดุลของระบบนิเวศ สร้างความมั่นคง

ภายในประเทศ ป้องกันและลดผลกระทบจากภัยคุกคามข้ามชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) จะเห็นว่าคุณภาพการศึกษาจะปรากฏเด่นชัดเมื่อการบริหารงานวิชาการประสบผลสำเร็จและการที่จะทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหาร และจัดการศึกษาได้ตามมาตรฐานและมีคุณภาพ พิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษาและเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา (ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553) การกระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุดด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระคล่องตัวรวดเร็วสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษา มีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผลประเมินผล รวมทั้งวัดปัจจัยเกื้อหนุน การพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพราะเป็นบุคคลที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการและเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตอาสา มีความพร้อมที่จะนำการศึกษาสู่การเปลี่ยนแปลงได้มากที่สุด (สมาน จันทะดี, 2553)

ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทในการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ และกรอบแนวทางของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการที่ให้ความสำคัญกับครู ส่งเสริมการจัดกิจกรรมด้านการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา พร้อมทั้งมีการนิเทศติดตามกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูที่จะทำให้การจัดการศึกษาเกิดองค์ความรู้ ทักษะการเรียนรู้ และสมรรถนะแก่ผู้เรียน

ด้วยเหตุผลดังกล่าวกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร เพื่อนำผลของการวิจัยไปให้ผู้บริหารนำไปเป็นแนวทางพัฒนาและปรับปรุงการบริหารการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 2 โรงเรียน จำนวน 204 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 2 โรงเรียน ได้มาโดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) และวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1986, น. 345 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 132 คน

3.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.2.1.1 วุฒิกการศึกษา ประกอบด้วย 1) ระดับปริญญาตรี และ 2) สูงกว่าระดับปริญญาตรี

3.2.1.2 ประสิทธิภาพการทำงาน ประกอบด้วย 1) น้อยกว่า 5 ปี 2) 5-10 ปี และ 3) มากกว่า 10 ปี

3.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสหวิทยาเขตสระบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านการกำหนดขอบเขตภารกิจและเป้าหมายของโรงเรียน
- 2) ด้านการจัดการด้านการเรียนการสอนและการพัฒนาหลักสูตร
- 3) ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน
- 4) ด้านการนิเทศการศึกษา

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสหวิทยาเขตสระบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ วุฒิการศึกษาและประสิทธิภาพการทำงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสหวิทยาเขตสระบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน จำนวน 35 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert Scale) กำหนดเกณฑ์ให้คะแนน มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

3.4.1 ขออนุญาตและนำตัวจากบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มอบให้กับผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนในสหวิทยาเขตสระบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร จำนวน 2 โรงเรียน เพื่อขออนุเคราะห์และขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.2 ขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารและครูโรงเรียนในสหวิทยาเขตสระบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 132 คน ระหว่างวันที่ 21 - 30 ธันวาคม 2563

3.4.3 เก็บรวบรวมสอบถามด้วยตนเองจากโรงเรียนในสหวิทยาเขตสระบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ที่ได้รับคืนทั้งหมด 132 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม จากนั้นนำข้อมูลไปใช้ในการวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามซึ่งครบถ้วนและสมบูรณ์นำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

3.5.2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ วุฒิการศึกษา ประสิทธิภาพการทำงาน โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) หาค่าร้อยละ (Percentage)

3.5.3 วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสหวิทยาเขตสระบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลค่าคะแนนเฉลี่ย

3.5.4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม วุฒิการศึกษา โดยการวิเคราะห์ค่าที (t - test)

3.5.5 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน โดยการวิเคราะห์ข้อมูลความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)

4. ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านการกำหนดขอบเขตภารกิจและเป้าหมายของโรงเรียน	4.44	0.39	มาก
2. ด้านการจัดการด้านการเรียนการสอนและการพัฒนาหลักสูตร	4.43	0.37	มาก
3. ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน	4.42	0.31	มาก
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.41	0.39	มาก
รวม	4.43	0.27	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$)

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา ในภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	วุฒิการศึกษา				t	p
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1 ด้านการกำหนดขอบเขตภารกิจและเป้าหมายของโรงเรียน	4.45	0.33	4.43	0.43	0.27	.354
2 ด้านการจัดการด้านการเรียนการสอนและการพัฒนาหลักสูตร	4.40	0.37	4.49	0.39	-1.39	.928
3 ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน	4.37	0.29	4.50	0.33	-2.39	.379
4 ด้านการนิเทศการศึกษา	4.34	0.36	4.53	0.40	-2.79	.560
รวม	4.39	0.24	4.49	0.31	-2.04	.515

*p<.05

จากตารางที่ 2 พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ทำงานในภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา	ประสบการณ์ทำงาน						F	p
	น้อยกว่า 5 ปี		5 – 10 ปี		มากกว่า 10 ปี			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการกำหนดขอบเขตภารกิจและเป้าหมายของโรงเรียน	4.40	0.38	4.43	0.37	4.57	0.31	1.61	.204
2. ด้านการจัดการด้านการเรียนการสอนและการพัฒนาหลักสูตร	4.37	0.37	4.43	0.39	4.59	0.31	2.61	.078
3. ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน	4.39	0.23	4.40	0.40	4.54	0.31	2.04	.135
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.40	0.39	4.39	0.38	4.50	0.38	0.63	.534
รวม	4.39	0.27	4.41	0.28	4.55	0.24	2.74	.069

*p<.05

จากตารางที่ 3 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

5. สรุปและอภิปรายผล

5.1 ครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน อาจสืบเนื่องจากผู้บริหารกำหนดเป้าหมายแนวทางด้านวิชาการชัดเจน และมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการทำงานด้านวิชาการสอดคล้องกับแนวคิดของ รุ่งนภา บุตรวงศ์ (2552) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ และมีความรู้ความเข้าใจเรื่องมาตรฐานและหลักสูตร ซึ่งเป็นหัวใจของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อให้สามารถช่วยเหลือให้คำแนะนำแก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการตัดสินใจในทิศทางที่ถูกต้อง เพื่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพและเหมาะสมกับบริบทความต้องการของโรงเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บาลกีส กาซา (2560) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกรงปริงนั่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษา เขต 1 พบว่า โดยรวมภาพและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยรวมและรายด้านมีประเด็นต้องอภิปราย ดังนี้

5.1.1 ด้านการกำหนดขอบเขตภารกิจและเป้าหมายของโรงเรียน พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

กรุงเทพมหานคร ด้านการกำหนดขอบเขตภารกิจและเป้าหมายของโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจสืบเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมาย กรอบระยะเวลาที่ชัดเจน และการวางแผนการดำเนินงานการกระตุ้นให้ครูจัดการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับภารกิจและเป้าหมายต่อการนำไปปฏิบัติ

5.1.2 การจัดการด้านการเรียนการสอนและการพัฒนาหลักสูตร พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจสืบเนื่องจากผู้บริหารกำหนดผู้รับผิดชอบงานหลักสูตร ส่งเสริมครูในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดให้ครูนำผลการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา ไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

5.1.3 การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียนพบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก อาจสืบเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาสร้างวัฒนธรรมจัดซื้ออุปกรณ์ที่ช่วยในการจัดการเรียนการสอน เช่น โปรเจคเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ต และส่งเสริมบรรยากาศ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ให้กับครูนักเรียน

5.1.4 การนิเทศการศึกษาพบว่าครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร ด้านการนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับมาก อาจสืบเนื่องจากผู้บริหารนิเทศการสอนของครูทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในรูปแบบเป็นทางการและรูปแบบที่ไม่เป็นทางการ

5.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ดังนี้

5.2.1 ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทที่ชัดเจนในการเป็นผู้นำเพื่อพัฒนางานวิชาการในสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จอย่างสูงสุด ทั้งในด้านการวางแผนงานวิชาการ การดำเนินการ ตามแผนงานอย่างเป็นขั้นตอน มีการกำกับติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน รวมถึงผู้บริหารสถานศึกษาแสดงออกถึงการเป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงานด้านวิชาการด้วยความมุ่งมั่น และทุ่มเทสุดความสามารถ ทำให้ครูทุกคนได้เห็นถึงการแสดงภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดารณี สีดาโชติ (2560) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 38 สำนักงานเขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญพา พรหมณะ (2559) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

5.2.2 ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินการ บริหารงานวิชาการในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และเปิดโอกาสให้ครูทุกคนได้เข้ามามีส่วนร่วมและมีบทบาท ในการพัฒนางานวิชาการ

ของสถานศึกษา ทำให้เกิดบรรยากาศของการทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีโอกาที่จะใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการกับครูผู้สอนอยู่เสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญพา พรหมณะ (2559) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดารณี สีดาโชติ (2560) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 38 สำนักงานเขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

6.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนิเทศและการประเมินผลการสอนของครูอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องสร้างความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จัดให้ครูผลัดเปลี่ยนนิเทศการสอนของเพื่อนครูด้วยกันเพื่อให้ครูผู้สอนได้นำข้อค้นพบมาปรับปรุงพัฒนาการสอนของตนเองให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

6.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรสังเกตการสอนและให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครูเกี่ยวกับจุดเด่นจุดด้อยของนักเรียนเพื่อนำไปใช้ในการจัดสอนซ่อมเสริม

6.1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำกับดูแลการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และวิเคราะห์แบบทดสอบเพื่อตรวจสอบจุดเด่นจุดด้อยทางการเรียนของนักเรียน

6.1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำป้ายประกาศที่แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญแก่งานวิชาการและสนับสนุนให้มีการจัดนิทรรศการแสดงผลงานนักเรียนอยู่เสมอ

6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการนิเทศและการประเมินผลการสอนของครูเพื่อพัฒนางานด้านการนิเทศและการประเมินผลการสอนของ ครูให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

6.2.2 ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจากโรงเรียนที่มี ผลงานปฏิบัติที่เป็นเลิศทางด้านวิชาการ เพื่อพัฒนางานวิชาการและหารูปแบบนวัตกรรมใหม่สำหรับการบริหารจัดการงานวิชาการให้มีคุณภาพ

6.2.3 ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของสถานศึกษาที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการเพื่อพัฒนางานวิชาการให้มีคุณภาพ

7. รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

ดารณี สีดาโชติ. (2560). ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 38 สำนักงานเขตลาดกระบัง สังกัดกรุงเทพมหานคร. *วารสารออนไลน์บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง*. สืบค้นจาก <http://www.edu-journal.ru.ac.th/index.php/abstractData/viewIndex/1105.ru>

บาลกีส กาชา. (2560). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกรงปินัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 (การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, ยะลา.

บุญพา พรหมณะ. (2559). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, นครศรีธรรมราช.

บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น (ฉบับปรับปรุงใหม่) (พิมพ์ครั้งที่9)*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

รุ่งนภา บุตรวงศ์. (2552). หลักสูตรอิงมาตรฐาน การพัฒนาสู่คุณภาพ. *วารสารวิชาการ*, 12(2), 63-65.

สมาน จันทะดี. (2553). ยุทธศาสตร์การพัฒนาวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์ใหม่. กรุงเทพฯ: เอส.พี.เอ็น การพิมพ์.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.